

Juhász Rebeka

Nem akadtam el

Beszámoló az első tanítási órámról

A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar másodéves tanítószakos hallgatójaként első órát tartottam az Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskolában. Az első tanítás alkalmával Móricz Zsigmond *Nehéz kétgarasos* című művének feldolgozása volt a feladat. Rögtön az óra elején nehéz helyzetbe kerültem, mivel kiderült, néhány gyermeknek otthon maradt a munkafüzete. Amikor az érintett diákok jelentkeztek, a tervezett egyéni feladatot páros munkával oldottuk meg. Volt bennem némi ijedség, hiszen a tanítás előtt magamban rengetegszer „elpróbáltam”, hogyan is fog zajlani az óra, de végül sikerült megoldanom a váratlan helyzetet. A párok munkamegosztásban dolgoztak, egyikük a munkafüzet feladatának megfelelően kigyűjtötte a tankönyv szövegéből az információkat, amelyet a pár másik tagja egy általam kiosztott lapra lejegyzett, ezeket később felhelyeztük a táblára, így kiegészítve az órai vázlatunkat.

Amikor egy következő feladat során, az egyik kisdíák jelentkezett, hogy a munkafüzet feladatsora ki van töltve, egy pillanatra ismét megakadtam. Szerencsére voltak előkészítve olyan feladatok, melyeket az óra végére szántam, ha maradna idő. Ezekből tudtam újabb feladatokat kiosztani.

Csoportmunkánál az egyik 5-6 fős társaságban vita kerekedett az érzelmek, hangulatok szereplőkhöz, eseményekhez való kapcsolásánál, hogy a főszereplő mit is érezhetett, amikor a boltban a garas egyre nehezebb lett a zsebében. Mikor rákérdeztem, mi a vita oka, a gyerekek egymás szavába vágva kezdték sorolni, hogy milyen válaszaik lennének. Megkértem az osztályt, hogy tegyék le egy pillanatra a ceruzát és figyeljenek rám. A csoport egyik tagjával felolvastattam a feladatot, és megkérdeztem, neki mi a véleménye. A többieket pedig arra kértem, hogy aki mást válaszolna, az jelentkezzen csendben, mert mindenkit meghallgatunk. A gyerekeknek jobbnál jobb válaszaik voltak, volt „félelem”, „bűntudat”, „szégyen”, remek indoklással, így hát elfogadták egymás megoldásait. Jó érzés volt, hogy az én segítségemmel oldottunk meg egy konfliktust, ugyanis az ilyen helyzeteket eddig általában igyekeztem elkerülni, itt viszont nem volt számomra kibúvó, és hasznos tapasztalatot szereztem. Segített, hogy az előző félévekben hospitálásokon vetünk részt, ahol az ilyen helyzeteket is megfigyelhettük.

Újdonságot jelentett számomra a kiegészítő feladatoknál a kooperatív módszer alkalmazása, amelyre az osztály tanítója bátorított, tőle kaptam ötleteket, szakirodalmat.

Nagyon tetszett a szerepkártyák alkalmazása, melyben a csoport tagjai egy-egy szerepbe bújhattak, és feladatot kaptak mint időfigyelő, jegyző, szóvivő, csendkapitány és eszközfelelős. Ezáltal minden gyermek csapatának fontos tagja lett, és lelkiismeretesen elvégezték a rájuk kiosztott feladatokat. Másik ilyen, a tanító által bemutatott technika volt az irodalmi körök alakítása, amelyben a csapatok különböző szempontok alapján dolgozhatták fel az olvasmányukat. A lakberendezők a történet helyszínéről készítettek rajzot, a nyomozók a szereplőket és tulajdonságaikat gyűjtötték ki, a színészek egy részletet mutattak be, a zenészek hangszerek segítségével megzenésítették a történetet.

Az osztályközösség rendkívül jó volt, a gyerekek egymást segítve, fegyelmetten dolgoztak, együttműködőek voltak. Hálás vagyok, hogy a tanítónő rám bízta a váratlan helyzetek megoldását. Nem akadtam el, nem kellett segítséget kérnem, ez megerősített abban, hogy talán boldogulok majd a tanítói pályán.

Az ördög-angyal játékra, melynek ötletét a Beugró című tévéműsorból vettem, már nem jutott idő. De egy későbbi foglalkozás keretében sikerült kipróbálnom. Ebben a játékban az osztályt két részre osztottam, ördögökre és angyalokra, egy tanuló pedig mérlegelte a két fél érveit. Az volt a feladat, hogy a boltban lezajló jelenetet játsszák el, az ördögök a garas elköltése, az angyalok pedig a megtartása mellett álljanak ki. A játék közben a gyerekek egy-egy hurkapálcára erősített angyal- és ördögfejet adtak körbe, így biztosítva, hogy mindenki sorra kerüljön.

Nehéz megfogalmazni, hogy miért is ezt a pályát választottam. Zeneművészeti szakiskolába jártam, ahol többször is lehetőségem adódott, hogy helyettesítem az egyik tanáromat. Kisiskolás korú gyerekeknek tartottam furulyaórákat, és felemelő érzés volt látni, hogy a gyermekek élénk figyelemmel hallgatnak, teszik, amire kérem őket. Amikor a segítségemmel sikerült egy ritmus, pontosabb lett egy hang, szépen megszólalt egy dal, olyan hálát, köszönetet kaptam tőlük, amellyel addig nem találkoztam.

Az egyik helyettesítés során egy testvérpár érkezett az órára, egy elsős és egy harmadik osztályos kislány. A két félénk kislánynak ez volt a második órája a zeneiskolában. Alig lehetett hallani a hangjukat az órán, a hangszerjáték is tele volt bizonytalankodással. Hiába igyekeztem bátortalanságukat oldani. Végül aztán egy hirtelen ötlettel kitaláltam, hogy játsszunk kívánságműsort. A gyerekek kottát cseréltek, egy dalocskát kérhettek egymástól. Ebben a játékban a testvérek feloldódtak, együtt szívesen játszottak, az óra végére a nyelvük is megeredt, és amikor az anyuka megérkezett értük, mindketten egy öleléssel búcsúztak el tőlem. Ez az élmény nagyban befolyásolta, hogy tanítóképzőbe jelentkeztem.